

अभियान

सप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY
abhiyanweekly40@gmail.com

वर्ष : ३७ / अंक : १ / २०७६ असोज ३ गते शुक्रबार / 20 Sep., 2019 / मूल्य रु. १०/-

अध्यक्षकै क्षेत्रमा निर्वाचन हार

काठमाडौं। अहिले नेपालमा नेपाल कम्प्युनिष्ट पार्टी नेतृत्वको केपी ओली सरकार रहेको छ । सरकारका पक्षमा भण्डे दुई तिहाइमत संघीय संसदमा रहेको छ भने मुलुकमा रहेका ७ वटा प्रदेश मध्येका ६ वटा प्रदेशमा नेपाल कम्प्युनिष्ट पार्टीकै बहुमतको सरकार रहेको छ । संघीय संसददेखि प्रदेशसभामा समेत बहुमत रहेको सरकारले जनताको चाहना र भावनानुसार काम गर्न नसकेको हुनाले ओली नेतृत्वको सरकार विवादको धेरामा परिहरेको छ । ओली सरकारले जितिसुकै बखान गरेपनि सरकारले जनताको हितमा काम गर्न नसकेको

» बाँकी ८ पेजमा

एनसेलको कर छली राष्ट्रधात

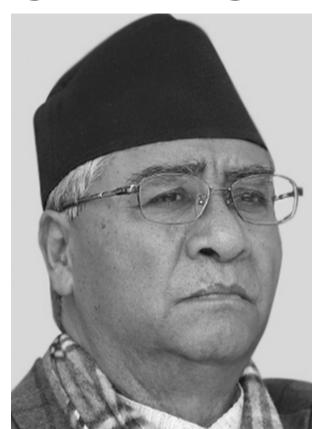
काठमाडौं। राप्रपाका अध्यक्ष कमल थापाले एनसेलको कर छली सबैमन्दा दूलो राष्ट्रधात भएको बताएका छन् । अहिलेसम्पर्क दूलो ४० अवेको कर छलीले राज्यका वर्तमान सरकारमा डरलाग्दै धमिरा लाग्निको बताउँदै अध्यक्ष थापाले उपचार नगरे देश नै धरापमा पर्न खतरा देखिएको निर्कर्ष निकालेका छन् ।

यो कर छलीमा सबै राजनीतिक दल र नागरिक समाजले एकजुट भएर संघर्ष गर्न थापाले आह्वानसमेत

» बाँकी ६ पेजमा

अब ध्यान पुच्याउँछु : प्रधानमन्त्री

काठमाडौं। पछिलो

माग समेत गरेको थियो । शान्ति सुरक्षाका बारेमा समेत त्यस विषयमा नेपाली कांग्रेसको जागरण कार्यक्रममा आफ्नो पार्टीकै जिल्ला सभापति कुरिएपछि त्यस विषयमा नेपाली कांग्रेसले प्रधानमन्त्री केपी ओलीलाई भेटैरै ध्यानाकर्षण गराएको छ । कांग्रेसका सभापति शेर बहादुर देउवा लगायतका अन्य केही नेताहरूले गत आइतबार प्रधानमन्त्री ओलीलाई प्रधानमन्त्रीको सरकारी निवास बालुवाटारमै पुगेर ध्यानाकर्षण गराएका छन् । सो अवसरमा कांग्रेसका सभापति देउवाले जनतामा देखिएको असन्तुष्टिबाटे प्रधानमन्त्रीलाई सचेत गराएका थिए ।

कांग्रेसका सभापति सहितको टोलीले प्रधानमन्त्री ओलीसँग भण्डे तीन घण्टा छलफल गरेका थिए ।

कांग्रेसलाई किन चाहियो २०६३ को संविधानको प्रावधान ?

काठमाडौं। नेपाली कांग्रेसले राज्य व्यवस्था समितिमा नागरिकता विधेयक परित हुन दिएको छैन । कारण, एकाएक नेपाली कांग्रेसले नागरिकता विधेयकमा २०६३ का प्रावधानहरू समावेश हुनुपर्ने सर्त तेस्याएको छ । २०६३ को संविधानमा अगीकृत नागरिकका सन्तानले स्वतः बांजाका आधारमा नागरिकता पाउन सक्ने प्रावधान राखिएको थियो ।

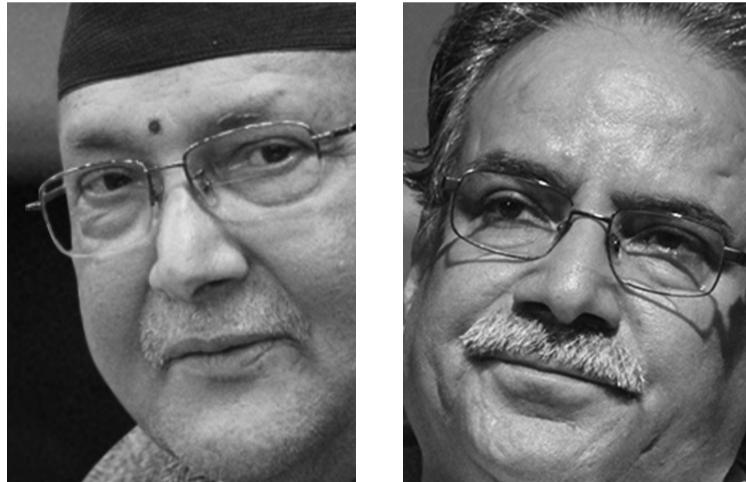
नेपाली कांग्रेसले समितिको बैठक र प्रधानमन्त्रीले डाकेको बैठकमा समेत देशको अस्तित्व गाँसिएको नागरिकताको विषय २०६३ को अन्तरीम संविधान अनुसार हुनेपर्छ भन्ने अडान लिएको छ । यसो भन्नु भनेको वर्तमान संविधान, लोकतान्त्रिक पद्धतिमात्र होइन राष्ट्रिय हितमा समेत नेपाली कांग्रेस उमिन नसकेको देखिन्छ ।

कांग्रेसलाई भारतले एकाएक गायत्री मन्त्र

» बाँकी ६ पेजमा

प्रधानमन्त्रीको उद्घोष- गणतन्त्र र सरकारको विरोध गरे कारबाही

कलिलैमा गणतन्त्रलाई नमारौ रे !

तीन कुरामा कसैको विरोध छैन रहेन तर अन्य कुरालाई परिवर्तनीय भनी संविधानले नै स्वीकार गरेको अवस्थामा जनतालाई आफ्नो पक्षमा पार्ने राजनीतिक दलहरूले र जनताले यी कुरालाई स्वीकार गरेका छन् । यी

सबैलाई रहेको छ । संविधान दुङ्गाको अक्षरले लेखिएको होइन । संविधान संशोधन हुन सक्छ, संविधान नै परिवर्तनीय रहेको छ । त्यसै कारण सत्ताधारी दलका दुई अध्यक्ष

मध्येका एक पुष्पकमल दाहालले हालै एक कार्यक्रममा लोकतान्त्रिक गणतन्त्रका विरुद्ध भद्रहरेको विरोधलाई साप्त धार्न आफ्नो संगठनका कार्यकर्ताहरूलाई निर्देशन दिएका छन् । अस्यक दाहालले उक्त कुरा पूर्व माओवादी नेता पोष्टबाहुदुर बोगटीको पाँचौ स्मृति दिवसको उपलक्ष्यमा आयोजित कार्यक्रममा बताएका हुन् । कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै अध्यक्ष दाहालले मुलुकमा अराजकता बढेको भन्नै त्यसका विरुद्ध प्रतिकारमा उत्रन आफ ना कार्यकर्ताहरूलाई निर्देशन दिएका हुन् । सत्ताधारी दलका अध्यक्षले जनताका विरुद्ध प्रतिकारमा उत्रिन निर्देशन दिनु कृत उचित हो ?

कम्प्युनिष्ट पार्टी नेतृत्वको सरकारले जनताको चाहनानुसार काम गर्न नसकेको बताउँदै अध्यक्ष थापाले उपचार नगरे देश नै धरापमा पर्न खतरा देखिएको निर्कर्ष निकालेका छन् ।

» बाँकी ६ पेजमा

प्रधानसेनापतिलाई स्थावासी किन नदिने ?

काठमाडौं। प्रधानसेनापतिले आप्नो सम्पत्ति विवरण सार्वजनिकमात्र गरेनन, सेनाभित्र रहेको अनियमितताको क्यान्सर रोग निमित्यान्त धार्न समेत बताएका छन् । यसैवीच नेपालीसेनाले आन्तरिक बन्दोबस्तीका सामान खरिदमा भएको अनियमितताको छानविन गर्न मार्शल टिम नै गठन गरेका छन् ।

यो हो क्रान्तिकारिता भनेको । सैन्य नेपाली सेनालाई ठेकदार, व्यवसायी, व्यापारी भनेको आरोप लगाउनेहरूले त्यस्ता काम सेनालाई नलगाउन सरकारलाई कति

» बाँकी ६ पेजमा

चमेरो रुखमा भुण्डेभै भुण्डियो समाजवादी पार्टी

काठमाडौं। संविधान जारी भएको आजको दिन अर्थात असोज ३ गतेलाई सरकारले घर घरमा दियावटी गर्न सबैलाई आहावान गरेको छ । तर त्यही संविधानलाई स्वीकार गरी सरकारमा रहेको समाजवादी पार्टीले भन्ने संविधान दिवसलाई नै स्वीकार गर्ने, नै विरोध नै गर्ने चमेरो राजनीति लिएको छ । समाजवादी पार्टीका अध्यक्ष नै उपप्रधानमन्त्री एवं स्वास्थ्य तथा जनसेवा मन्त्री रहेका छन् भने उनको पार्टीबाट उपप्रधानमन्त्री सहित एक मन्त्री र एक राज्यमन्त्री रहेका छन् । उनीहरूले सरकारी सेवा सुविधामै रहेको हुनाले त्यसको सर्वत्र आलोचना भएको छ । यदि संविधान प्रति विरोध भए सरकार छोड्नुपर्दछ यदि होइन भन्ने त्यही संविधान अनुसार मन्त्री पदमा

रहेर चमेरो नीति लिनु किमार्थ उचित हुन सक्दैन ।

चमेरो न पक्षी हो, न पशु नै हो । ऊर्तनाथी जनावरपनि होइन तर उसको

» बाँकी ६ पेजमा

साल्ट बाहेक अब्यले नुन बिक्रि वितरण गर्न पाउँदैनन्

को हुन सक्छ ? साल्टले भाद्र २७ गते आफ्नो ५७ वार्षिकोत्सव मनाएको छ ।

सरकारले असार २ गते प्रकाशित गरेको

नेपाल राजपत्रको सूचनालाई करेक्सन गर्दै नुन विक्रि वितरणको जिम्मा साल्ट टेडिङ्ग कर्पोरेशनको ५७औं वार्षिकोत्सवको उद्घाटन गर्दै बताएका हुन् । मन्त्री यादवले उक्त कुरा साल्ट टेडिङ्ग कर्पोरेशनको आधिकारी नदिएको सूचना

प्रकाशित गरेको थियो । सरकारले त्यस्तो सूचना प्रकाशित गरेपछि नुनको विक्रि वितरणको लागि डिलरसिप मान्ने उमड़ अग्रवाल वेपता भएको डिलरसिप लिन चाहने एक व्यक्तिले बताएका छन् । त्यसै विक्रयालाई लिएर विभिन्न सञ्चार राज्यमाले समाजाचार प्रकाशित/प्रशारित गरिरहेको अवस्थामा उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्तिमन्त्री मात्राका यादवले भन्ने त्यस्तो निर्णय नै नभएको र साल्ट बाहेक अन्य कर्पोरेशन नुनको विक्रि वितरण गर्ने अधिकार नदिएको बताएका छन् । मन्त्री यादवले उक्त कुरा साल्ट टेडिङ्ग कर्पोरेशनको ५७औं वार्षिकोत्सवको उद्घाटन गर्दै बताएका हुन् । मन्त्री यादवले साल्ट टेडिङ्गले नेपाल सरकारको

» बाँकी ६ पेजमा

US congresswoman urges India to accept responsibility for HR abuse in Kashmir

Sunil Chaudhry

DETROIT: US Congresswoman Rashida Tlaib has denounced the Indian government's revocation of Articles 370 and 35A in occupied Kashmir and urged New Delhi to lift the curfew from the valley.

In a statement issued on Friday on her website, Tlaib said, "I condemn the Indian government's revocation of Articles 370 and 35A, the communications blockade it has imposed, its suppression of life-saving medical care, and the reports of widespread violence, torture and other human rights violations being carried out in Jammu and Kashmir."

"These unacceptable actions strip Kashmiris of their human dignity put millions of people in danger, and seriously undermine democracy in India and Kashmir. People should not have to fear unjust detention, rape, or torture because of who they are and what they believe," the congresswoman added.

Tlaib continued, "I have met with residents in Michigan who cannot even call their families in Kashmir to ensure they are safe — a truly unimaginable situation as violence, militarisation, and occupation continues. Jammu and Kashmir is already one of the most militarised regions on Earth and India's recent actions create more instability and heighten the potential for accelerating violence."

The United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR) had released two reports in June 2018 and July 2019, which have raised concerns about human rights violations in the valley, she added.

"As noted by the UN and human rights groups, the continued immunity of members of the Indian military from prosecution for human rights abuses through the Armed Forces Special Powers Act (AFSPA) remains a key obstacle to accountability and perpetuates their disproportionate use of force. The use of pellet shotguns and tear gas as crowd-control mechanisms has injured and maimed many

Kashmiris, including children. Moreover, reports indicate that the Indian government has curtailed access to life-saving medical care for the Kashmiri people, creating shortages of medicine and restricting travel to doctors and pharmacies."

The congresswoman added that multiple reports indicate that over 3,000 people have been indefinitely detained without charges by the Indian government under the Public Safety Act, including children, lawyers, doctors, religious leaders, and opposition political leaders.

"Acts of sexual violence and enforced disappearances of civilians, allegedly by Indian security forces, represent serious human rights concerns in Jammu and Kashmir. The state's failure to adequately investigate the gang rape of 23 women in the 1991 Kunan-Poshpura mass rape case, allegedly perpetrated by Indian army soldiers, is emblematic of the overriding lack of concern for the due process rights of victims and the climate of impunity for sexual violence. Allegations of mass graves in Jammu and Kashmir have also not been credibly investigated, according to human rights organisations.

"I urge the Indian government to accept responsibility for the human rights violations being carried out in Jammu and Kashmir and hold the responsible parties accountable.

She demanded, "The communications blockade and all curfew restrictions must be lifted immediately to shed light on what is happening in Jammu and Kashmir. India must afford due process to the thousands of people it has detained without charge, and ensure hospitals have the necessary access to life-saving medicine. The United States government should support a United Nations-backed peaceful resolution that restores autonomy and ensures the self-determination of the people of Jammu and Kashmir. We cannot lose sight of the millions of Kashmiri people yearning to live in peace and dignity."

मनाडे आलुको माग बढ्दो

लमजुङ । कुनैवेला आफ्ना आफन्तलाई कोसेलीका रूपमा पठाइने आलु हिजोआज बिक्री हुन थालेकोमा मनाडका बासिन्दाहरू चकित परेका छन् । आफूलाई चाहिने आलु राखेर अरू आलु जिल्लामा कार्यरत कर्मचारी, पाहुना र आफ्ना आफन्तलाई कोसेली दिँदै आएका तिनै मनाडवासीलाई अहिले भने आलु बिक्री गर्दैमा फुर्सद छैन । व्यापारीहरू आलु किन्न मनाडसम्म आउँदा निकै खुसी लाने गरेको निस्याड गाउँपालिका-१ तलेखुका खुसी लामाले बताइन् । आलुको राम्रो उत्पादन भएको र बिक्रीसमेत हुन थालेकाले खुसी लागेको निस्याडकी फूलमाया गुरुडले बताइन् । यतिवेला मनाडमा आलु किन्नका लागि चितवन, पोखरा, लमजुङलगायतका स्थानका व्यापारीहरू मनाड आइपुगेका छन् ।

कृषि ज्ञानकेन्द्र दशखा मनाडका अनुसार हरेक वर्ष मनाडमा आलु उत्पादनमा उत्साहजनक वृद्धि भइरहेको छ । मनाडका किसानले विगतका वर्षहरूमा कुल उत्पादनको ४० प्रतिशत

मात्रै आलु निर्यात गर्ने गरे पनि बैंसीसहर-मनाड सीधा यातायात चल्न थालेपछि

८५ प्रतिशत आलु निर्यात हुने गरेको कृषि ज्ञानकेन्द्रले जनाएको छ । केही वर्षअधिसम्म हामीले उत्पादन गरेको आलु बाहिरी जिल्लाहस्ता पठाउने सम्भावना नै थिएन । मनाडका स्थानीय मनकुमारी गुरुड भणिहरू विगतका वर्षभन्दा अहिले आलु उत्पादन राम्रो भएको छ । बाहिरी जिल्लाका व्यापारीहरू आलु किन्नका लागि घरमै आइपुगेका छन् । हामीलाई बजारको कुनै अभाव छैन । मनाडमा उत्पादन भएको आलुलाई किसानहरूले प्रतिकिलो ५० देखि ६० रुपैयाँको दरले बिक्री गर्दै आएका छन् । सजिलैसँग पाने र स्वादिलो हुने हुँदा बाहिरी जिल्लामा मनाडको आलुले स्थान पाएको किसानले बताएका छन् । मनाडको चारवटै गाउँपालिकामा आलु उत्पादनले गति लिन थालेको छ । साबिकको जिल्ला कृषि विकास कार्यालयले मनाडका धारापानी, नाचै ओडार र माथिल्लो मनाडको हुँडे गाउँलाई आलुको पकेट क्षेत्रका रूपमा विकास गरेको छ । जिल्लाको ४ गाउँपालिकाका किसानले जनकदेव, डिजिरे, मिओले, कार्डिनल तथा स्थानीय जातका आलु उत्पादन हुँदै आएको कृषि ज्ञानकेन्द्र मनाड शाखाले जनाएको छ ।

सुरक्षित भविष्यको लागि निवृत्तभरण र सञ्चय कोष

१. सञ्चयकर्ता संख्या : ६ लाख
२. कोषकीय गरी पठाउने कार्यालय संख्या : २६ हजार

३. कोषका कार्यालयहरू :

- केन्द्रीय कार्यालय : पुल्चोक, ललितपुर
- ठमेल कार्यालय : सञ्चयकर्ता सेवा सम्बन्धी सम्पूर्ण कारोबार हुने मुख्य कार्यालय
- शाखा कार्यालयहरू : विराटनगर, जनकपुर, हेटौडा, पोखरा, बुटवल, कोहलपुर, सुर्खेत र धनगढी
- सेवा केन्द्रहरू : धनकुटा, सिंहदरवार र पुल्चोक

४. वि.सं. २०७६ अषाढ मसान्तको वित्तिय अवस्था : (लेखापरीक्षण हुन बाँकी)

- सञ्चय कोष मौज्दात : रु. ३ खर्ब ९ अर्ब ८५ करोड
- जगेडा कोष : रु. ३१ अर्ब ४५ करोड
- अन्य दायित्व तथा व्यवस्था : रु. ४ अर्ब ३९ करोड
- कुल श्रोत : रु. ३ खर्ब ४५ अर्ब ६९ करोड
- कुल लगानी : रु. ३ खर्ब ३८ अर्ब ६ करोड

५. सञ्चयकर्तालाई उपलब्ध सेवाहरू :

- ५.१ सञ्चित रकममा व्याज प्रदान : व्याजदर ८.२५ प्रतिशत
- ५.२ मुनाफा प्रदान : अर्थिक वर्ष २०७४/७५ को खुद मुनाफाबाट सञ्चय कोष सुरु मौज्दातको आधारमा १.१० प्रतिशत
- ५.३ सापाटी सुविधाहरू :

- विशेष सापाटी : सञ्चय कोष मौज्दातको ८० प्रतिशतसम्म (व्याजदर ९.५००)
- घर सापाटी : घर निर्माण गर्न वा घर खरीद गर्न घर/जग्गाको धितोमा अधिकतम १५ वर्षको तलबमा नबद्दले गरी राख्ने
- रु. १ करोड सम्म (रु. चालीस लाख रुपैयाँ सम्मको ९.७५० रु. सो भद्रा माथिको लागि १०,००० व्याज लाग्नेछ)
- शैक्षिक सापाटी : घर जग्गाको धितोमा सञ्चयकर्ता वा निजको पति/पति/छोरा/छोरीले स्वदेश वा विदेशमा उच्च शिक्षा हासिल गर्नका लागि अधिकतम रु. २५ लाख सम्म (व्याजदर ९.७५०)
- सरलकरक कर्जा : घर तथा जग्गाको धितोमा १० वर्षको तलबमा नबद्दले गरी रु. ३० लाखसम्म (व्याजदर १०.२५०)
- घर मर्मत सापाटी: घर मर्मत गर्न घर जग्गाको धितोमा अधिकतम ५ वर्षको तलबमा नबद्दले गरी रु. २५ लाखसम्म (व्याजदर ९.७५०)

५.४ सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमहरू :

- दुर्घटना क्षतिपूर्ति योजना : सञ्चयकर्ताको सेवाकालमा परी मृत्यु वा पूर्ण अङ्गभड्क भएमा रु. २ लाख
- काजकिङा अनुदान खर्च : सञ्चयकर्ताको सेवाकालमा मृत्यु भएमा हक्कवालालाई एकलाई रु. ४० हजार ।
- सुर्क्षी तथा शिशु हेचाह योजना : प्रति प्रसूती रु. ७ हजार ५ सयका दरले २ पटक सम्म ।
- सञ्चयकर्ता औषधोपचार तथा धातक रोग बीमा योजना : सञ्चयकर्ता अस्पताल भर्ना भई गरेको औषधोपचारमा रु. १ लाख तथा धातक उपचारमा रु. १० लाख सम्मको खर्च सोधधर्ना (राष्ट्रिय बीमा कम्पनीबाट)

५.५ योगदानमुलक निवृत्तभरण योजना :

- २०७६ साल शावण १ पछि स्थायी नियुक्त हुने निजामी सेवा, नेपाली सैनिक सेवा, नेपाल प्रहरी सेवा, सशस्त्र प्रहरी वल र नेपाल विशेष सेवाका कर्मचारीहरूका लागि योगदानमुलक निवृत्तभरण योजना कार्यान्वयन गर्ने कोषले शुरु गरेको ।
- कर्मचारीको मासिक तलबवाट ६ प्रतिशत कट्टा गरिने र सोही अनुपातमा नेपाल सरकारको योगदान हुने ।
- २० बर्ष सेवा अवधि पूरा नहुँदै कर्मचारी सेवामा नरहेमा कोषमा जम्मा भएको रकम, व्याज रकम र मुनाफा रकम एकमुष्ठ भुक्तानी पाउने ।
- २० बर्ष सेवा अवधि पूरा भएका कर्मचारीहरूको व्यक्तिगत खातामा जम्मा भएको रकम निवृत्तभरण कोष ऐन, २०७५ मा भएको व्यवस्था अनुरूप भुक्तानी पाउने ।

६. कोषको भावी योजना :

- सञ्चयकर्ता, निवृत्तभरण कोष लक्षित सामाजिक सुरक्षाका कार्यक्रम व्यवस्थापन गर्दै कोषलाई सामाजिक सुरक्षाको अग्रणी संस्थाको रूपमा आगाडी बढाउने ।
- प्रतिफल, सुरक्षा र नगद प्रवाह सुनिश्चित भएका पूर्वाधार विकासका आयोजनाहरूमा लगानीका लागि तीनवटै तहका सरकार तथा निजी क्षेत्रसँग साझेदारी र सहकार्य गर्ने ।
- सुरक्षा तथा सञ्चार प्रणालीको प्रभावकारी उपयोग, कार्यप्रकृयाको सरलीकरण एवं सरोकारवाला निकायहरूसँग सहकार्यको आधारमा संस्थागत विकास र उच्च प्रविधिको प्रयोग गरी सञ्चयकर्तालाई गुणात्मक सेवा प्रदान गर्ने ।

साथै, नेपाल सरकारका कर्मचारीहरूको योगदानमा आधारित निवृत्तभरण कोष सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारीलाई कोषले हासिल गरेको अनुभव, कोषको शाखा सञ्चाल, सञ्चना प्रविधि र बैंकिङ सञ्चालको उपयोग गरी कुशलतापूर्वक निर्वाह गर्ने प्रतिवेदन व्यक्त गर्दछौं ।

कर्मचारी सञ्चयकोष

पुल्चोक, ललितपुर, फोन नं.: ५०९०९६५, ५०९०९६६

website: www.epfnepal.com.np

उता मोदीको जयजयकार, यता ओलीलाई तिरस्कार

राजन कार्कि

rajan2012karki@yahoo.com

भारतमा दुई कार्यकाल चलाइरहेका थाएँ आज संविधान दिवस, प्रधानमन्त्रीले संशोधन गर्नु भनेर संविधान संशोधन नगरेको भन्दै राजपाले मुद्रावादको नारा लगाइरहेको छ। त्यसी त नागरिकता विधेयकदेखि भ्रष्टाचारमा बढावा दिएको, संरक्षण गरेको र प्रासासनदेखि न्यायालयसम्म अपराधिकरण गरेको आरोपले ओलीप्रति धृणाभाव बढेको छ। त्यसमाथि संवैधानिक अधिकारमा बन्देज लगाउन खोजेको भनेर व्यापक आलोचना भइरहेको छ।

भारतमा भाजपाले इतिहास रच्यो, नरेन्द्र मोदी इतिहास नायक बने। नेता त्यस्तो हुनुपर्छ, जसले आफ्नो विगत, बर्तमान र भविष्यको यथार्थ जनता, जनप्रतिनिधिसमक्ष छर्लेख राख्न सकोस्। मोदी त्यस्तै युगनेता बनेको छन्। मोदीका कारण भारतबासीका मुख मुखको नारा बनेको छ-अब अच्छे दिन आएगा। यो जनविश्वास अमूल्य हो, राजनीति गर्नेका लागि सबैमन्दा ठूलो पुरस्कार हो। मोदीप्रतिको जनत्रो विश्वमै चर्चित छ।

त्रुनावसम्म त्योभन्दा प्रशंसनीय जनत्रोज थियो ओलीको। सत्तामा जानासाथ उनी यसरी देशघातक, जनघातक बन्न पुगे कि नेकपाको साख र सम्मान दुबै धरासायी बनेको छ। नेपालमा परिवर्तनको हावा चलेको हो, परिवर्तन पनि भयो तर यसपालीको परिवर्तनमा नेकपाले जनतालाई लोपा खाइदिए। न विधि छ, न समानता, अपराधको चकटीमा बसेर ओलीले शासन गरिरहेका छन्। अपराधीको संगत र कानुनलाई राजनीतिकरण गर्दा नेकपाले देशलाई बर्बाद परिवर्तनको छ।

मोदीले कार्यकार खाइदिए, विस्तारवादी दुई भनेर साबित नै गरिए। कारिमरलाई सेना तैनाथ गरेर सैनिक भयालखाना बनाइदिएका छन्। एमनेटी इन्टरनेशलले समेत पत्र लेखेर बिरोध जनाएको छ, राष्ट्रसंघमा यसबाट ढूलो मुद्दा उठिरहेको छ, तैपनि भारत डेंग चलेको छैन। यसमा नेपालको अडान के हो? यतिसम्म पनि ओली सरकारले स्पष्ट पार्न सकेन।

छिमके पहिला भने नीति लिएका मोदीले कार्यकार खाइदिए, के अर्को गाँस नेपालको तराई क्षेत्र हो त? भारतका विदेशमन्त्री एस जयशंकरले नेपाल भ्रमण गरेर यही सन्देश दिएर गएका छन्। नेपाली कांग्रेसका सभापति तथा पूर्व प्रधानमन्त्री विदेशमन्त्रीलाई भेट्न होटल नै पुगे र यसको परिणति राज्य व्यवस्था समितिमा नागरिकता विधेयक २०६३ सालको संविधानअनुसार हुनुपर्छ भनेर अड्डी लिन पुगेका छन्। कांग्रेस अंगीकृतमा लचिलो त थियो नै, तिनका सन्तानलाई बंशजको नागरिकता दिनुपर्छ भनिरहदा नागरिक समाज उद्देलित हुनुपुगेको छ।

भारतसँग १८०८ किलोमिटर खुला सिमाना व्यवस्थित गर्न नेपालले कुरा उठाउन सकेको छैन। इपीजीको रिपोर्ट के हो, त्यसलाई कुहाएर राखिदिएको छ। नेपालका नेता भारतवादी भएकै देखेर विज्ञहस्ते भारतको सत्तामा मोदी आए पनि

नोकरशाहीतन्त्रका सामु नेपाल नीति बदलन मोदीले सक्नेछैनन् तर मोदीको जबरजस्त राजनेतामा हुने युग तुक्केहरू भन्दैन् : मोदी काल दक्षिण एसियाको इतिहासमै अचम्पको हुनेछ। इन्दिरा गान्धीले सिकिम खाइन्, मोदीले कार्यकार खाइदिए त। यो खतराको घट्टी हो नेपालका लागि।

दोस्रो कार्यकालमा पनि मोदीले द वीटरमार्फत सार्वजनिक गरिएका थिए कि भारत छिमेकीहरूसँगको सम्बन्ध सुधार्न चाहन्छै। छिमेकी फस्ट भनेका छन्। हामी आशा गर्नै, नेपालसँगको सुमधुर आवरणभित्रको तिकत सम्बन्धमा सुधार आओस्। तर, मोदी सरकार नबन्दै नेपालको व्यास क्षेत्रमा भारतले अतिक्रमण गरेर नकारात्मक सन्देश दिएकोर्त नेपालको ध्यान यानु जरुरी छ। छिमेकीसँग सम्बन्ध सुधार गर्ने मोदीको लक्ष्यमा यस्ता बिध्न आजनु हुन्। दिनहुँ भारतमा काम गरेर अथवा किनमेल गरेर फर्ने नेपालीहरूलाई बैज्ञानिक गरेर लुटने सिमानाकाहरूको गलत क्रियाकलाप मोदी सरकारले सच्याउन जरुरी छ। बिस्तारवादी नबनोस, नेपालको कामना यही हो। नेपाल सचेत रहोस, नेपालको अपेक्षा यही हो।

१९५५ देखि राष्ट्रसंघको सदस्य हो नेपाल। १० को दशकसम्म नेपालले के बोल्छ भनेर राष्ट्रसंघमा सदस्यहरू कान ठाडा ठाडा पारेर सुधै। आज नेपालले त्यो सम्मान गुमाइसकेको अवस्था छ। युक्तेनले आफ्नो भूभाग क्रोनियालाई रसले हड्ड प्यो भन्ने उजूरी गर्दा संयुक्त राष्ट्रसंघको बैठक बस्यो र त्यो बैठकमा नेपाल पक्ष विपक्ष कर्ते पनि देखिएन। यस्तो 'बाब्लाई' नेपालीतिवारे नेपालमै प्रश्न उठ्यो- सुशील सरकारको परराष्ट्रनीति नयुसक भएछ। अहिले ओली सरकारको नीतिबारे पनि यस्तै तीतो टिप्पणी भइरहेको छ। यसको जावाफ दिने हिम्मत सरकारले गर्न सकेन। संसदमा यस सम्बन्धमा कुनै दलले पनि प्रश्न उठाएनन्। यो कस्तो निर्वाचित सरकार हो, जसले सार्वभौम मुलुकको अस्तित्वमात्र नै प्रश्नचिह्न खडा गर्न अवसर दियो।

भारतले सिकिम क्वार्टी खाइदियो। ३९ वर्ष अगाडिका युवाहरूले राजधानीमा विरोध जुलुस निकालेका थिए। जिवन्त थियो नेपाल, जिवन्त थिए युवाहरू। आज युक्तेन रसले खोदा त्यो जिवन्तता देखिएन। भारतले कार्यकार खाइदिए।

जनजागरण पटकै उठेन। किन मन्यो संवेदन ? कसले मायो जिवन्तता ? मौलिकता जहाँ कुल्लिए पनि दुख्जुपर्छ, तवमात्र आफ्नो मौलिक पहिचान बोधिरहन सक्छ। क्रिमियापछि कारिमरको नियति नेपालले भोग्नुपर्दा के गर्न ? स्मरणहोस, केहीवर्ष अधि नै टाइम्स अफ इण्डियाले लेखेको थियो- तराई भारतमा र हिमाल पहाड चीनमा मिलाउन सकिन्छ। वीरीसीले यस्तै प्रकारको जनमत संकलन गरेर नेपालमाथि बलात बलाकारको दुस्प्रयास गरेको थियो। महान्य ताकुरले आत्मनिर्णयको अधिकारसहितको एक मधेस, एकप्रदेश नभए एक नेपाल पनि रहन भनेको १३ वर्ष भइसक्यो। लोकतन्त्रमा देश बिखण्डन

नभएर मानिदिएका नेता। नेतामा हुनुपर्ने युग हामा नेताहरूमा अभाव छ। यही कारण हो, पहिलो संविधानसभाले संविधान लेख सकेन, दोस्रो संविधानसभाले संविधान लेख्यो, निर्वाचित सरकारले कार्यान्वयनका नामा तमासा देखाइरहेछ। राजनेताले संक्रमणलाई समयमै व्यवस्थित गर्छ। हाम्रा नेताहरू संक्रमण व्यवस्थित गर्न इच्छाशक्ति नै राख्दैनन्। जनयुद्ध र जनआन्दोलनमा चम्किएका नेताहरू एकजना पनि असली हिंसा बन्न सकेन, सबै सुनरगका गरेको थियो। एकजना जनताको नेता जन्मिन सकेन। राजतन्त्र मारेर के गर्नु, राजतन्त्र मार्नेहरू डमी आन्दोलनकारी रहेछन्। रिमेट त अर्को हातमा पो रहेछ। यसकारण १३ वर्षमा माखो मारेको देखिएन। ब्रम छर्नु उपलब्धि होइन। उपलब्धि नतिजामा देखिनुपर्छ, नतिजा शून्य। पर्दापछाडिको कमाप्दरले लचो छाडिदिएपछि हाम्रा नेताहरू कमान खुसिएको घडीजस्तो बनेका छन्। यस्तो घडी चल्नु कम, सुन्नु बढी गर्छ। हाम्रा नेताहरू देशलाई बिधिसम्मत चलाउने विषयमा गम्भीर हुन छाडेर सुतिरहेका छन्। भन्नुको अर्थ कोही विदेश घुमिरेहेन्, कोही संसदमा हाजिर टाप गरिरहेका छन्, कोही तलवभता र संसद विकास कोष लुड्याइरहेका छन्। नेपाल लखनौ लूटको थलो बनेको छ। यहाँ केही छ भने लूटमात्र छ। बेथित मात्र छ। रिथित बसाले, कानुन व्यवस्था ठिक पार्न र अग्रगमनतिर मुलुकलाई लैजानुपर्छ भन्ने सोच एकजना सासदमा पनि छैन। सत्तामा बस्नेहरू त त्यसै पनि सुन्निएर मोटाएजस्ता छन्। तिनको काम भनेकै कसरी पैसा कमाउने भन्ने छ।

चुनावसम्म त्योभन्दा प्रशंसनीय जनत्रोज थियो

ओलीको। सत्तामा जानासाथ उनी यसरी देशघातक, जनघातक बन्न पुगै धरासायी बनेको छ। नेपालमा परिवर्तनको हावा चलेको हो, परिवर्तन पनि भयो तर यसपालीको परिवर्तनमा नेकपाले जनतालाई लोपा खाइदिए। न विधि छ, न समानता, अपराधको चकटीमा बसेर ओलीले शासन गरिरहेका छन्।

● ● ●

समेत भ्रष्टाचार र अनुशासनीनता पो साबित भयो। दक्षिणको सरकार द्रोणाचार्य र कौटिल्य दुबै बन सफल भयो। त्यसको अनुकरण गर्न कुनै नेपाली नेतामा क्षमता देखिन्न। स्वार्थका लागि सहमति गर्ने, लुट्ने र हस्तने, हामा नेताहरूको युग भनेको यही हो। यिनको व्यक्तिगत लाभका लागि लेण्डुप बनेको होसमेत भेड पाउन सकेका छैन। निरक्षाता फाल्ने र लोकतन्त्र संस्थागत पार्न अभिरापापाहार राहका हुन् १३ वर्षपछि पनि कुवाको ब्याड कुवामै को अवस्थामा रहेका छन्। तीन करोड जनसंख्या भएको मुलुकमा नेतैनेता, सांसद नै सांसद, ७६१ सरकार। १२६ जातिको मुलुकमा संघीयता ? यी कस्ता राजनीतिक पार्टी हुन् आंधिबेहरी बनेर ?

जनताले यो सब हैरिरहेका छन्। जनता लाटा छैन तर बोल्दैनन्। जनताको बोली नसुनेकाले जे गरेपनि हुन्छ भन्ने नेताहरूमा परेको छ। जवाफदेहीता पटकै छैन। नेपाली जनता कस्ता छन् भने सकुन्जेल सहन्छन्। जब उठ्न फेरि आँखे देख्दैनन्। तिनले जेसुकै गर्छन्, सम्हाल्नै मुसिकल। हतारमा गलती गरेर पुर्सदमा पछुताउने काम भइरहेको छ। उता मोदीकोजयजयकार भइरहदा, यता धृणाभाव फैलेको छ नेकपा नेतृत्वको सरकारप्रति। प्रतिक्षा यति छ कि कुन दिन जनता उठ्ने हुन् आंधिबेहरी बनेर ?

साल्ट ट्रेडिङ फॉरेंशिन लिमिटेड
द्वारा प्रवर्द्धित
डीट ग्यास

तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टार्टर्डको भित्र बाहिर रवर कोट भै बीचमा
स

पद्धत्यौ हाती बसीकन सँगै वेद, बाइबल, नमाज
पसेकेही नरपशुहरु ध्वस्त पारे समाज ।

मन्यो ज्यूँदै त्यो जस्ले बिरियो देशको माटो
बाँच्यो त्यो मर्रे पनि जस्ले सरिक्यो देशको माटो ।

कायर भेर पटक पटक मर्नुमन्दा
बहादुर भेर एके पटक मर्न सकौ।

अभियान

साप्ताहिक

सम्पादकीय

आफ्नो असफलता लुकाउन अरुलाई दोष

पछिल्लो समयमा राजनीतिमा अविश्वासका पर्वालहरू खडा हुन थालेका छन्। जनतामा आशा भन्दा निराशा बढेको छ। असन्तुष्टि चुलिँदै गएका छन्। जनतामा बढेको निराशा अविश्वास र निराशालाई पन्छाएर मुलुक सञ्चालन गर्न दुई तिहाई नजिकको सरकारलाई कठिनाई परेको जस्तो देखिएको छ। तेपाल कम्युनिष्ट पार्टी नेतृत्वको केपी ओली सरकार गठन भएको दुई वर्षसम्म नपुँदै सरकारप्रति जुन तबरमा अविश्वास बढेको छ, त्यसले सकारात्मक सन्देश दिएको छैन। मुलुकमा शान्ति सु व्यवस्था कायम हुन सकेको छैन। मुलुकमा दुई तिहाई नजिकको सरकार हुँदा जनतामा निराशा बढनु भनेको शुभ संकेत होइन। सरकारका गलत क्रियाकलापाले गर्दा जनताले आक्रोश पोखल थालेका छन्। त्यरीको परिणाम हो पुडासैनी आत्महत्या प्रकरण, गुठी विधेयकको विरोधमा स्वतंस्फूर्त तरिकाले जनता सडकमा उत्रिन् र सरकार विरुद्ध आक्रोश सडकमै पोखिनु। सरकारले जनताको हितमा काम गर्न सकेको भए त्यसरी सडकमा आक्रोश पोखिन सक्ने सम्भावना नै थिएन। तर सरकारले भने सडकमा पोखिएको आक्रोशलाई हेरेर आफ्नो कायथैली सुधार गर्ने प्रयाससम्म नगरेको हुनाले चितवनमा पोखिएको आक्रोश भन्दा ठलो आक्रोश केरि पोखिन सक्छ।

२०४६ सालको राजनीतिक परिवर्तनलाई दलहरूले व्यवस्थापन गर्न नसकेका र २०६२/०६३ पछिको राजनीतिक अवस्थामा आएको परिवर्तनले गर्दा जनतामा आक्रोश मत्थर हुन पर्दथ्यो तर त्यसो हुन सकेन। राजनीतिमा अविश्वासका खाडलहरू राजनीतिक दलहरूले खनेका हुन्। त्यसबेला दलहरूले जनतालाई दिएका आश्वासनहरू पूरा गरेको भए जनतामा एक प्रकारको आशा जानन सक्थ्यो। तर त्यसो हुन सकेन। महत्वपूर्ण कुरामा जनताको मत लिएर निर्णयहरू गरेका भए अहिले देखिएका समस्याहरू आउने नै थिएनन्। तर जनतालाई सोडै नसाधी मध्यरातमा नेपालताई गणतन्त्र, संघीयता र धर्म निरपेक्षता लादिएको हुनाले नै अहिले समस्या देखिएको सत्य वास्तविकतालाई दलहरूले पचाउन सकेका छैनन्। जबसम्म यी विषयहरूमा जनताको मत लिइदैन तवसम्म मुलुकमा शान्ति सुरक्षा लगायत विकासले गति लिन सक्दैन। लोकतान्त्रिक व्यवस्थामा जनता नै निर्णयक र सर्वोसर्वा हुने भएकाले जनताको राय सल्लाह लिन दलहरूले हिचकिच्याउन हुँदैन। राजनीतिक दलहरूप्रति जनताको विश्वास नै महत्वपूर्ण हुन्छ। जनताले राजनीतिक दलहरूलाई स्वीकार गर्न नसकेको अवस्थामा जस्तोसुकै व्यवस्था ल्याएपछि त्यो टिकाऊ हुन सक्ने सम्भावना न्यून हुन्छ। त्यसले राष्ट्र, राष्ट्रिय अखण्डता र जनतामा निहित सार्वभौम सत्ता बाहेकका अन्य विषयहरूमा जनमत संग्रहको माध्यमद्वारा निर्णय लिन उचित विकल्प हुन सक्छ। सरकारका गलत क्रियाकलापको विरोध गर्दा व्यवस्थाकै विरोध गरे भनेर कुर्लिनुको कृनै औचित्य देखिदैन। जनताले चाहेको खण्डमा सरकार मात्र होइन संविधान नै परिवर्तन गर्न सक्छन् भन्ने प्रमाणित त हाम्रै देशमा रहेको छ। २०४६ सालको राजनीतिक परिवर्तन देखि अहिलेसम्म अर्थात २०७६ सम्म आइपुरदा मुलुकमा विकृतिका चाढ लागेका छन्। यसैले नेपाल विकृतिहरूको अखण्ड बढै गएको छ। शिक्षा, स्वास्थ्य जस्ता आधाररभूत सेवा सुविधाहरू समेत जनताले सहज रूपमा पाउन सकेका छैनन्। हुने खाने, सत्तामा बरेका र उच्च तहका राजनीतिक दलका नेताहरू र उच्च पदमा बसेका कर्मचारीहरू नै विदेशमा गएर उपचार गराउने प्रवृत्ति बढेको हुनाले गरिब जनताले नेपालमै सेवा सुविधा पाउन नसकेको हुन्। निर्णयक तहमा बस्ने व्यक्तिहरूको ध्यान गरिब जनताको पक्षमा नदेखिन् लोकतान्त्रिकै उपहासमान होइन संविधानकै उल्लंघन समेत हो। संविधानले ग्यारेन्टी गरेको स्वास्थ्य, शिक्षा लगायतका अन्य आधाररभूत कुराहरू जनताले सहज रूपमा पाउन सक्पुर्दछ। त्यो संविधानले नै ग्यारेन्टी छ तर अहिले ती सबै कुराहरू कागजमै सिमित भएपछि जनतामा वित्त्या फैलिएको हो भन्ने हेका सत्ताधारी दल र सरकारलाई हुँपर्ने होइन र ?

राजनीतिक दल र सरकारको असफलतालाई ढाकछोप गर्न के लागि दलहरू र सरकारले पूर्वाराजालाई देखाएर सत्ता सञ्चालन गरिरहेका छन्। केही समय पहिला प्रधानमन्त्री केपी ओलीले आफ्नो सरकारी निवासमै संसदमा प्रतिनिधित्व गर्ने राष्ट्रिय दलको मान्यता पाएका दलहरूको सर्वदलीय बैठक बोलाएर भनेका थिए गणतन्त्र, संघीयता र धर्म निरपेक्षतामाथि संकट आयो, त्यही कारण प्रमुख विपक्षी दल सहितका राष्ट्रिय मान्यता प्राप्त दलहरू एकै ठाउँमा उभितु पच्यो भनेर यो भन्दा लज्जाजनक अन्य के हुन सक्छ ? दुई तिहाई नजिकको सरकारको नेतृत्व गरेका प्रधानमन्त्रीले गणतन्त्र, संघीयता र धर्म निरपेक्षतामाथि संकट आयो भनेर आफ्नो असफलता लुकाउन खोज्न भन्दा जनताको विश्वास जित्ने काम गर्न प्रधानमन्त्रीलाई कसले रोकेको छ ? मुलुकमा भष्टाचार बढेको छ, बोथित बढेको छ। सत्ताधारी दलकै नेताहरू सकारारप्रति आक्रोशित भएका छन्। सरकारका क्रियाकलापको विरोध उनीहरूबाटै हुँदै आएको छ। यस्तो अवस्थामा पूर्वाराजा लगायत अन्यलाई देखाएर संकट आयोग भदै आफ्नो असफलता लुकाउन किमार्थ उचित हुन सक्दैन। आफैनै दलभित्रको समस्या समेत समाधान गर्न नसक्ने अनि अरुलाई दोष लगाएर पनिन्ने प्रवृत्ति रहेसम्म न त मुलुकले विकासको फड्को मार्न सक्छ न त जनताको विश्वास नै आजन्न गं सकिन्छ भन्ने हेकका सत्ताधारी दल र सरकारलाई हुनुपर्ने होइन र ? सत्ताधारी दलभित्रै रहेका गुट उपगुट र नेताहरूको व्यवहारले गर्दा नै संकट आउन सक्छ अन्य कुनै कारणले संकट आउन सक्ने सम्भावना देखिँदैन। तर आफ्नो असक्षमता र नालायकीपन लुकाउनका लागि संकट आयो भन्दै जनतालाई ढाटनुको कुनै औचित्य छैन। यसले हामी भन्दछौ अहिले न त पूर्वाराजाबाट संकट न त अन्यबाटै यदि संकट छ भने सत्ताधारी दल र सरकारका काम गराईबाटै भन्ने हामीले ठानेका छौं।

संविधान पालनामा दलहरू र सरकार तै बाधक

• દેવેન્દ્ર ચુડાલ

devendrachudal@gmail.com

स्वीकृत भएपछि कार्यान्वयनमा आउने भएको छ
उक्त हदबन्दीसम्बन्धी विधेयक धनीमानीहरूसँग
पक्षमा रहेको र २०२१ सालमा भूमिसुधार सम्बन्धमा
कानुनलाई परिमार्जन गरी अब हदबन्दी भन्दा
बढी जग्गा लिएर बसेका व्यक्तिहरूले सहज
रूपमा उक्त जग्गा बेच्न पाउने भएका छन्
त्यसैगरी विभिन्न उद्योगका नाममा राखिएका
हजारौं विधा जग्गा समेत उद्योग सञ्चालन
गर्न नसकिने भन्दै उद्योग र उद्योगीहरूले वित्रिला
वितरण गर्न पाउने भएका छन्। भूमि सुधार
लागू गर्दा तोकिएको हदबन्दी बढी जग्गा राख्न
नपाइने व्यवस्था गरेर हदबन्दी तोकिएको थियो
हदबन्दी भन्दा बढी जग्गा सरकारको स्वीकृति
नलिई खरिद गरी उपयोग गरिरहेको रहेछ भन्ने
यो विधेयक राष्ट्रपतिबाट स्वीकृति भएको तिर्यक
महिना भित्रमा एक पटकका लागि आफूरैंगालाई
हदबन्दी बढी जग्गा रहेको औचित्य पुष्टि हुँदै
कारण खोली सरकार समक्ष निवेदन दिन पाउने
भएका छन्।

नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी नेतृत्वको केपी ओली सरकार आफैनै कारण विवादको घेरामा तार्जिदै गएपछि एकथरी सत्ताधारी दलका नेताहरू सरकारको विरोधमा खनिन थालेका छन् । झण्डै डेढवर्ष अघि तत्कालिन नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्रबीच पार्टी एकीकरण भएपश्चात् नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी गठन भएको थियो । पार्टी एकीकरण भएपनि तत्कालिन दुवै दलका नेताहरूबीच भावनात्मक एकता हुन नसकेको कारण त्यसको असर सरकार सञ्चालनमा समेत परेको छ । तत्कालिन नेकपा एमालेका नेताहरूमा पनि गुट-उपगुटको प्रभाव परेको थियो । अहिले आएर त्यही गुट-उपगुटको प्रभाव प्रमुख सत्ताधारी दलभित्र विस्तारै भुसको आगो भै सलिङ्गदै गएको छ । तत्कालिन नेकपा एमालेमा रहेका गुटहरूको नेतृत्व केपी ओली र माधव नेपालले गरेका थिए भने अन्य स-साना गुटको नेतृत्व भलनाथ खनाल र वामदेव गौतमले समेत गर्ने गरेका थिए । नेकपा एमाले र माओवादीलाई एकीकृत गर्न वामदेव गौतमले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेका भएपनि ओलीले वामदेव गौतमलाई वे-वास्ता गरेपछि पार्टी एकीकरण पश्चात् वामदेव गौतम नेकपाका दुई अध्यक्ष केपी ओली र पुष्टकमल दाहाल मध्येका गौतम दाहालको नजिक पुगेका थिए । यसरी गौतम दाहाल नजिक पुगेपछि उनले पार्टीमा एक व्यक्ति, एक पदको अवधारणा अधि सार्दै पार्टीलाई त्यसै अनुरुप सञ्चालन गर्नुपर्ने भद्रै अघि बढ्न थालेपछि माधव नेपालले समेत गौतमलाई साथ दिएका थिए । तर जब प्रधानमन्त्री ओली विरामी भए त्यस पश्चात् दाहाल र नेपालसँग भएको सहमतिलाई तोडूनका लागि पार्टी अध्यक्ष समेत रहेका ओलीले गौतमलाई पार्टीको विधान विपरित उपाध्यक्ष पदमा मनोनित गरेपछि दाहाल, नेपाल र गौतमलाईबीचको एकीकरण भक्तिएको छ । अहिले

सचिवालयमा एकला सदस्य भएका छन्। पार्टी एकीकरण भएको १६ महिना भन्दा बढी भएपनि नेकपाले पार्टीलाई पूर्णता दिन नपाउँदै पार्टीका नेताहरूलाई एकले अकॉलाई कारबाहीको माग गर्न थालेका छन्। पार्टीका नेता नेपाललाई समेत कारबाही गर्नुपर्ने भन्दै दुई नम्वर प्रदेशका नेताहरूले सचिवालयमा पत्र नै बुझाई सकेका हुनाले नेकपाको महाधिवेशन पछि नेकपाको अवस्था कस्तो हुने भन्नेमा अहिले नै प्रश्न उठन थालेको छ। नेकपाका वरिष्ठ नेताहरू समेत पछिलो समयमा ओली सरकारसँग असन्तुष्ट रहेका छन्। पार्टी अध्यक्ष दाहालले नै सरकारका काम कारबाहीका बारेमा असन्तुष्टि जनाउँदै आक्रोशापूर्ण अभिव्यक्ति दिन थालेपछि दाहाल पक्षीय नेताहरू सरकारको विरुद्धमा खुलेर बोल्न थालेका छन्। संघीय संसदमा नेकपाको बहुमत रहेको छ। उसले दुई तिहाईको लागि समाजवादी पार्टीलाई सरकारमा सहभागी गराएको छ। संविधान संशोधनको आश्वासन दिएर राष्ट्रिय जनता पार्टीलाई समेत हातमा लिन सफल भएको ओली सरकारले संविधान संशोधनको प्रक्रिया अधि नबढाएको भन्दै राजपाले सरकारलाई दिएको समर्थन फिर्ता लिएर आन्दोलनको तयारीमा रहेको छ। तर समाजवादी पार्टी भने सरकार छाड्ने मुडमा नभएकाले ओली सरकार दुई तिहाईकै हाराहरीमा रहेको छ। ओली सरकारसँग ७ प्रदेश मध्येका ६ प्रदेश सरकारहरूको समेत समर्थन रहेको छ। ६ वटा प्रदेश सरकारहरू पनि नेकपाकै बहुमतमा रहेका छन्। तर त्यति हुँदाहुँदै पनि ओली सरकारले जनताको चाहनानुसार भने काम गर्न सकिरहेको छैन। आफूलाई कम्युनिष्ट सरकार भने ओली सरकारले जनताका हित विपरितका विधेयकहरू संसदमा दर्ता गराएको छ भने कही विधेयकहरू दुई तिहाईको दम्प देखाउँदै पारित समेत गरिसकेको छ। हालै पारित भएको हदबन्दी सम्बन्धी विधेयक कम्युनिष्ट सरकारको लागि लाजमर्दी विधेयक हो। उक्त विधेयकका बारेमा संसदको प्रमुख प्रतिपक्षी दलले विरोध जनाएपनि प्रतिपक्षी दलको विरोधलाई वेवास्ता गर्दै प्रतिनिधिसभाबाट पहिला नै पारित भई सकेको विधेयक अस्तिमात्र राष्ट्रियसभाबाट समेत पारित हो।

रहेछन् भनेर यो विधेयक पारित गर्नुले प्रमाणित भएको छ ।

ओली सरकारले यस भन्दा अधि पनि विवादास्पद विधेयकहरू संसदमा प्रस्तुत गरेको थियो । त्यस्ता विधेयकहरूमा मिडिया काउन्सिल विधेयक सूचना प्रविधिसम्बन्धी विधेयक गुठी विधेयक, आमसञ्चार विधेयक मानवअधिकार आयोग सम्बन्धी विधेयक लगायतका दर्जनौ विधेयकहरू विवादको घेरामा तानिएपनि गुठी विधेयक बाहेक अन्य विधेयकहरू संसदमै विचाराधिन रहेका छन् । गुठी विधेयकको विरोध उपत्यका लगायत मुलुकभरमै भएपछि सरकार उक्त विधेयक फिर्ता लिन बाध्य भएको थियो । यसरी सरकारले दिन प्रतिदिन जनविरोधी कार्य गरिरहँदा पनि त्यसलाई प्रमुख प्रतिपक्षी दलले रोक्न नसकेको छैन । प्रमुख प्रतिपक्षी दल आफैंमा रूमलिएको छ । संसदमा प्रतिपक्षी दलले सक्रिय भूमिका निभाउन नसकेकै कारण प्रतिनिधिसभामा सभामुख्यले सरकारका काम कारबाहीलाई नियन्त्रण गर्न होइन । निगरानी मात्र गर्न संसद र संसदीय समितिलाई निर्देशन दिनु भएको छ । राज्य सञ्चालनका प्रमुख तीन अङ्ग मध्येका व्यवस्थापिका कार्यपालिका र न्यायपालिका हुन् यी तीन अङ्गको आफ्नो अधिकार रहेको छ । यी तीन अङ्गले अर्का अङ्गको काम कारबाहीमा बधा उत्पन्न गर्न सक्दैन शक्ति सन्तुलनका लागि यी तिनै अङ्ग स्वतन्त्र रहेका छन् । तर पछिल्लो समयमा कार्यपालिकाको छायाँमा न्यायपालिका र व्यवस्थापिका समेत पर्ने गरेको छ । त्यसैको परिणाम हो सभामुख कृष्णबहादुर महराको सांसद र संसदीय समितिलाई निर्देशन । संसदले दिएको निर्देशन मान्युपर्न सरकारको लागि सम्बैधानिक व्यवस्था हो । तर आजसम्म संसदले दिएका निर्देशनहरूमध्ये सरकारले ९० प्रतिशत पनि स्थीकार गरेको छैन । उदाहरणका लागि वाइडवडी खरिद काण्ड चीनी काण्ड लगायत अन्य धौरे काण्डहरू रहेका छन् । संसद सञ्चालन नभएका बेलामा समेत संसदीय समितिहरूको बैठक बस्न सक्छ त्यसबेला त्यस्ता समितिले दिएका निर्देशनहरूस्को पालना गर्ने दायित्व सरकारको हो । त्यसैले संसदीय समितिहरूलाई मिनि संसद भनिने गरिएको हो । तर संसदकै सभामुख्यले सरकारका गलत काम कारबाहीलाई समेत नियन्त्रण गर्न नसकिने गरी सांसद र संसदीय समितिलाई निर्देशन दिएकाले उनी सरकारको प्रभावमा परेको आभाष पाउन सकिन्छ ।

प्रभावमा परका आभाष पाउन सक्छन्ति ।
पछिल्लो समयमा सरकारका विरुद्ध
जनतामा आक्रोश बढौदै गएको छ । संविधानले
दिएका अधिकारहरू प्रयोग गर्दा जनतालाई अनेक
प्रकारका उपनाम दिने गरिएको छ । संविधानले
सार्वभौमसत्ता, भौगोलिक अखण्डता, स्वाधिनता र
जनतामा निहित सार्वभौमसत्ता बाहेक अन्य सबै
कुरा परिवर्तनीय भनि स्वीकार गरेको छ । गणतन्त्र,
संघीयता र धर्म निरपेक्षतालाई समेत परिवर्तनीय
भनि संविधानले नै स्वीकार गरिसकेको अवस्थामा
गणतन्त्रको विरोध भयो, संघीयताको विरोध भयो,
धर्म निरपेक्षताको विरोध भयो भनेर सत्ताधारी दल
र सरकारले राडै रूवाई गर्नुको कुनै अर्थ छैन ।
जनताले त संविधानले दिएको अधिकार प्रयोग
गरेका हुन् तर सत्ताधारी दल र सरकारले चाहिँ
संविधानको बर्खिलापका कार्य गरिरहेका छन् ।
गणतन्त्रको धर्म निरपेक्षताको र संघीयताको
विरोध गर्न पाइँदैन भनेर कहाँ लेखिएको छ ।
महत्वपूर्ण मुद्दाहरूमा जनमत संग्रहको माध्यमद्वारा
निर्णय गर्न सक्ने अधिकार संविधानले नै दिएको
हुनाले मुलुकलाई दुर्गमी असर पर्ने विषयहरूमा
जनमतसंग्रह माग्नु के संविधान विरोधी कार्य हो
? हालै नेकपाका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले
एक थरी मानिसहरू गणतन्त्र, संघीयता र धर्म
निरपेक्षताको विरोधमा लागेका हुनाले उनीहरूलाई
तह लगाउन प्रतिक्षामा उत्रिनु आफ्नो पार्टीको
कार्यकार्ताहरूलाई निर्देशन दिएका छन् । अध्यक्ष
दाहालको त्यो निर्देशन संविधानको विपरितको
कार्य हो । अपरिवर्तनीय भनेका विषयहरू बाहेका
सबै विषयहरूमा जनताले विरोध गर्न पाउँच्न्
त्यो जनताको नैसर्गिक अधिकार हो भन्नेसम्म
बुझ्न नसेकका नेताहरूको कारण सरकार समेत
विवादको घेरामा फर्दै गएको छ । सरकारले
र सत्ताधारी दलले नै संविधानको पालना
गर्दैनन् भने जनताले मात्र संविधानको पालना
गर्नुपर्दछ भन्ने कहिँ छैन । संविधान अनुसार
कसम खाएको सरकार संसदका सदस्यहरूले
संविधानको पालना गरेमात्र जनताले पनि पालना
गर्न सक्छन्, जनताले त संविधानको पालना गर्न

विज्ञान र प्रविधिको प्रयोगबाट मुलुकको संमृद्धि : प्रधानमन्त्री

काठमाडौं। सरकारले विज्ञान, प्रविधि तथा नवप्रवर्तनको क्षेत्रमा कुल गार्हण्य उत्पादन (जिडिपी)को कम्पिया एक प्रतिशत बजेट विनियोजन गर्ने भएको छ। विज्ञान प्रविधिको विकास, नवप्रवर्तनको उपयोग तथा वैज्ञानिक संस्कृतिको प्रवर्द्धनबाट उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउन सरकारले विज्ञान-प्रविधिको क्षेत्रमा लगानी बढाउने नीति लिएको हो।

सातौं विज्ञान दिवसको अवसरमा बुधबार सर्वजनिक राष्ट्रिय विज्ञान तथा नवप्रवर्तन नीति-०७६ले कल गार्हण्य उत्पादनको एक प्रतिशत विज्ञान र प्रीविधि विनियोजन गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेको छ। प्राप्त दिनेशराज भुजु संयोजकत्वको नौ सदस्यीय कार्यदलले तयार गरेको यो नीति २६ भद्रोको मन्त्रिपरिषदले पास गरेको थियो। नीति विज्ञ र सरोकारवालासँग छलफल गरेर कार्यदलले नीति बनाएको हो।

हाल जीडीपीको ०३८ प्रतिशत हिस्तमात्र विज्ञान र प्रविधिले ओगटेको नेपाल विज्ञान तथा प्रविधि प्रक्रिया प्रतिष्ठान (नाट्क)का उपकुलपति डा. सुनिलबाबु श्रेष्ठले बताए। विज्ञान-प्रविधिमा चीनले जीडीपीको २.५ प्रतिशत र भारतले २ प्रतिशत लगानी गरेको छन्। त्यस्तै, कोरियाले ४ प्रतिशत, जापानले करिब तीन प्रतिशत र अमेरिकाले २ प्रतिशत लगानी गरेका छन्।

नेपालमा यो क्षेत्रमा कमजोर लगानीके कारण उच्च शिक्षा पढ्दै विद्यार्थीमध्ये करिब ८ प्रतिशतले मात्रे विज्ञान विषय रोज्ने गरेका छन्।

नाट्कका लागि सरकारले विनियोजन गर्ने बजेटको ठूलो हिस्सा कर्मचारीको तलबमत्ताले लिने गरेको छ। अनुसन्धान र आविष्कारका कार्यक्रममा पर्याप्त बजेट विनियोजन नहुँदा विज्ञान र प्रविधिको क्षेत्रमा फड्को मार्न नसकिएको नाट्कका प्रवक्ता डासुरेश दुग्गेलले बताए। नाट्कको कमजोर सक्रियताका कारण पनि आविष्कारका क्षेत्रमा नेपाल १०८५ स्थानमा छ। चार वर्षभित्र आविष्कारको क्षेत्रमा नेपालको स्थानलाई दुई अंकमा भार्ने लक्ष्य छ, त्यसका लागि रणनीतिक योजना बमोजिम लगानी र जनशक्ति चाहिन्छ, उनले भने। सार्क मुलुकमध्ये श्रीलंका ८८५ स्थानमा छ। श्रीलंकाकै हाराहारीमा भार्ने गरी आविष्कारलाई प्राथमिकता दिइने उनले बताए।

सरकारले राष्ट्रिय विज्ञान तथा प्रविधि नीति, २०६१ लाई प्रतिष्ठापन गर्दै ल्याएको नयाँ नीतिले विज्ञान, प्रविधि र नवप्रवर्तनको माध्यमबाट जनताको संमृद्धिलाई जोड दिएको छ। नयाँ नीतिले औद्योगिक उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि, कृषिको व्यावसायीकरण र

भूमिको उपयोगलाई प्राथमिकतामा राखेको छ। त्यस्तै, दिग्गो आवास, खानेपानी, पर्यटन र हरित ऊर्जा पुर्वाधार विकास, जैविक तथा बहुमूल्य खनिज स्रोतको दिग्गो उपयोग, वातावरण, जलवायु परिवर्तन, विपद् जोखिम न्यूकीरण, सुखासन, सेवा प्रवाह, साइबर तथा राष्ट्रिय सुरक्षालाई वैज्ञानिक अनुसन्धानको प्राथमिकताको क्षेत्रमा निर्धारण गरेको छ।

प्रदेश तहमा उच्चस्तरको अनुसन्धानशाला बनाउने, युवा प्रतिभालाई पलायन हुन नदिई देशभित्र राखे र उद्यमशीलताको प्रवर्द्धन गर्नेलगायत विषय समेटिएका छन्। त्यस्तै, शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधिमन्त्रीको अध्यक्षतामा राष्ट्रिय विज्ञान तथा प्रविधि विकास तथा समन्वय परिषद गठन गर्ने र विज्ञान तथा प्रविधि कोषको व्यवस्था गर्ने उल्लेख छ। सरकारले ०५३ मा छुट्टै मन्त्रालयक रूपमा विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय स्थापना गरेको थियो। ०६१ मा राष्ट्रिय विज्ञान तथा प्रविधि नीति र ०७२ मा राष्ट्रिय परमाणु नीति जारी गरेको थियो। गत वर्ष संख्या घटाएपछि विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय शिक्षा मन्त्रालयमा गमिएको हो। नेपालमा विज्ञान तथा प्रविधिको क्षेत्रमा काम गर्ने करिब १२० भन्दा बढी संघर्षस्था र करिब ९० हजार प्राविधिक जनशक्ति छन्।

कलिलैमा...

सरकारको काम कारबाहीको विरोध गर्दा गणतन्त्रके विरोध भयो भन्नु हाँस्प्रस्पद बाहेक अच्युते केही हुन सक्दैन। संविधानले गणतन्त्रको विरोध गर्न पाँडैन कही भेनेको छ ? परिवर्तनीय भेनेका कुराहरूको जनताले विरोध गर्न पाउनु नै असली लोकतन्त्र हो। मुख्यले समृद्धिको नारा दिएपनि कम्प्युनिट सरकार र कम्प्युनिट पार्टी भित्रभित्र कम्प्युनिट सिद्धान्तलाई लागू गर्न लागि परेको जस्तो देखिएको छ। सरकारका काम गराई र भनाईमा फरक रहेको छ। अद्यक्षकै भनाईलाई स्वीकार गर्न हो भने कलिलैमा नै गणतन्त्र मार्नु हुँदैन, अलिक व्यस्त भएपछि मात्र मार्नुपर्ने हो कि ? जनताले चाहेको खण्डमा कलिलै र बयस्क भन्ने नै हुँदैन। जनताले आफ्नो इच्छा अनुसारको व्यवस्था लागू गर्न सक्छ।

कांग्रेसलाई...

सुनाएछ र यस्तो माँग गरेको हुनुपर्छ भन्ने विश्लेषकहरूको धारणा छ। हिन्दुवादमा उभिन नसकदा नेपालको संसद र सत्ता हासिल गर्न्यो, कांग्रेसले ३ वर्षपछि हुने अर्को चुनाव यही नागरिकता विधेयकमा विदेशीको पक्षधर भएर उभिदा अहिले नै हार्न लक्ष्यण देखायो।

रनसेलको...

गरेका छन्। साथै राप्राकाको अद्यक्ष थापाले एनसेल करछलि प्रकरणमा भएको अनियमितातारप्रष्टाचारको विरुद्धमा न्यायिक उपचार एवं जनजागरणमा सामाजिक अभियन्ता एवं विशेषज्ञहरू डाक्टारिकानाथ दुग्गेल, सुखदेव भट्टराई र डा. सुरेन्द्र भण्डारीले पुन्याउनु भएको योगदानको उच्च प्रशंसा गर्नु, उहाँहरूको तर्क र संघर्ष देखेर भएपछि भएको छु समेत भेनेको छन्। सरणरहोस, यतिबेला राप्रापा देश्वापी जनजागरण र आफ्ना संगठनलाई प्रभावशाली बनाउन जुटेको छ।

अलैंची बिरुवा बिक्रीबाट राम्रो आम्दानी

पाँचथर। पाँचथर फालेलुड गाउँपालिका-१ का अग्नि मिश्रले विगत २ वर्षदेखि अलैंचीका बिरुवा बेच्चे आएका छन्। एक वर्ष बगान मात्रै तयार गरेका उनले अधिल्लो आवदेखि बिरुवा बेच्च थालेका हुन्। प्रतिबिरुवा ५ रुपैयाँका दरमा उनले १० हजार बिरुवा बेचेको बताए।

प्रधानमन्त्री कृषि अधिकारीकरण

परियोजनाअन्तर्गत सञ्चालित अलैंची

जोन कार्यान्वयन इकाइको सहयोगमा मिश्रले बिरुवारोपण गरेका हुन्।

फालेलुड-२ का देमबहादुर खत्री एकलैले मात्रै ६० हजार बिरुवा बेचे। अलैंची जोन इकाइको अगुवाइमा २ लाख बिरुवा बिक्री गरिएको छ। किसानलाई अलैंची जोन इकाइले प्राविधिक सहयोग गर्ने गरेको छ। ठूलो परिमाणमा बिरुवा बिक्री गर्ने भए पनि त्यसले जिल्लाका सबै क्षेत्रको माग धान्न सकिरहेको छैन। फालेलुड गाउँपालिकामा नै मागअनुसारको आपूर्ति हुन सकिरहेको छैन। माग अत्यधिक भएपछि अहिले फालेलुड गाउँपालिका-४ मा कर्मसिं थाम्सुहाङ, वडा नम्बर ५ मा मनबहादुर थाम्सुहाङ, वडा नम्बर ७ मा विजय जेवैग र वडा नम्बर २ मा देमबहादुर खत्रीले थप नयाँ बिरुवा उत्पादनको कार्य थालेका छन्।

लिएको अलैंची जोन कार्यान्वयन इकाइ फालेलुडका सचिव घनश्याम सुवेदीले जानकारी दिए। 'हामीले अलैंची कृषकलाई सहयोग गरेका थिए,' उनले भने, 'सोही सहयोगका आधारमा कृषकले आम्दानी लिएका हुन्।'

फालेलुड-७ का दिल्कुमार तामाङले पनि ४० हजार बिरुवा बेचे। अलैंची जोन इकाइको अगुवाइमा २ लाख बिरुवा बिक्री गरिएको छ। किसानलाई अलैंची जोन इकाइले प्राविधिक सहयोग गर्ने गरेको छ। ठूलो परिमाणमा बिरुवा बिक्री गर्ने भए पनि त्यसले जिल्लाका सबै क्षेत्रको माग धान्न सकिरहेको छैन। फालेलुड गाउँपालिकामा नै मागअनुसारको आपूर्ति हुन सकिरहेको छैन। माग अत्यधिक भएपछि अहिले फालेलुड गाउँपालिका-४ मा कर्मसिं थाम्सुहाङ, वडा नम्बर ५ मा मनबहादुर थाम्सुहाङ, वडा नम्बर ७ मा विजय जेवैग र वडा नम्बर २ मा देमबहादुर खत्रीले थप नयाँ बिरुवा उत्पादनको कार्य थालेका छन्।

उंगीन खबर

त्रिकोणात्मक सिरिजका लागि नेपाली टिमको घोषणा

सिंगापुरमा आयोजना हुन लागेको त्रिकोणात्मक टि-२० सिरिजका लागि नेपाली राष्ट्रिय टिमको घोषणा गरिएको छ। बिहीबार एक पत्रकार सम्मेलन आयोजना गरी बन्द प्रशिक्षणमा रहेका खेलाडीबाट सिरिजका लागि १५ सदस्यीय टिम घोषणा गरिएको हो।

आईसीसीका प्रतिनिधि अमिनुल इस्लाम, प्रशिक्षक उमेश पटवाल र कप्तान पारस खड्का सम्मिलित छोटो समितिले १५ सदस्यी नेपाली टिम घोषणा गरेका हुन्। नेपाली टिमको कप्तानमा पारस खड्का रहेका छन् भने उपकप्तानको जिम्मेवारी युवा अलराउन्डर दीपेन्द्रसिंह ऐरीले पाएका छन्। नियमित उपकप्तान ज्ञानेन्द्र मल्लले पारिवारिक कारणले सिंगापुर भ्रमण गर्न नसक्ने बताएपछि उपकप्तानको जिम्मेवारी दीपेन्द्रले पाएका हुन्।

बिहीबार घोषणा गरिएको १५ सदस्यीय राष्ट्रिय क्रिकेट टिममा अनुभवी व्याटस्यान शरद भेषावकर र भेटान स्पिनर बसन्त रेग्मी स्थान बनाउन असफल भए। शरद र बसन्तले टिममा स्थान बनाउन नसक्दा इशान पाण्डे र सू-१९ टिमका अलराउन्डर कुशल मल्लले पहिलो पटक राष्ट्रिय टिममा स्थान

कपोरेट

● मालपोत कार्यालयमा प्रभु बैंकको एक्सटेन्सन काउन्टर

प्रभु बैंकले सेवा विस्तार गर्ने क्रममा महोत्तरीको बर्दिबास मालपोत कार्यालय, जलेश्वर मालपोत कार्यालय र बागलुडको मालपोत कार्यालयमा एक्स्टेन्सन काउन्टर सञ्चालनमा ल्याएको छ। बर्दिबासस्थित मालपोत कार्यालय परिसरमा स्थापित काउन्टरको मालपोत कार्यालय परिसरमा स्थापित काउन्टरको मालपोत कार्यालय जलेश्वरका प्रमुख भुपवहादुर बोगती र कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालयका निमित्त प्रमुख युवराज राईले उद्घाटन गरेका हुन्। यसै, बागलुड काउन्टरको उद्घाटन बागलुड मालपोत कार्यालयका प्रमुख केशबराज ढकाल र प्रमुख राजस्व अधिकृत बिष्णुप्रसाद शर्माउद्घाटन गरेका हुन्।

काउन्टर सञ्चालनसँगै तीनवटै मालपोत कार्यालयमा आउने सेवाग्राहीले सहज रूपमा प्रभु बैंकको एक्स्टेन्सन काउन्टरमा रहेको सम्बन्धित मालपोत कार्यालयको खातामा राजस्व रकम जम्मा गरी सरल र सहज रूपमा मालपोत कार्यालयको काम गर्न सक्नेछन्। नेपाल राष्ट्र बैंक तथा अन्य सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी विभिन्न सरकारी निकायहरूको बैंकिङ कारोबार प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिहेको प्रभु बैंकले मालपोत कार्यालयमा पनि आफ्नो सेवा विस्तार गरेको छ।

● बैतडीको पाटन र सत्यानको श्रीनगरमा एनआईसी एसियाको शाखा

एनआईसी एसिया बैंकले सेवा विस्तारका क्रममा बैतडीको पाटनमा शाखा सञ्चालन गरेको छ। पाटन नगरपालिका-६ मा स्थापित शाखाको पाटन नगरपालिकाका मेयर केशवबहादुर चन्द्रले उद्घाटन गरेका हुन्। यसैगरी बैंकले सत्यानको श्रीनगरमा शाखा सञ्चालन गरेको छ। शारदा नगरपालिका-१ मा स्थापित शाखाको श्रीनगर शाखाको शारदा नगरपालिकाका मेयर सुरेश अधिकारीले उद्घाटन गरेका हुन्।

यसैगरी बैंकले अन्य तीन शाखा सञ्चालन गरेको छ। बैंकले सेवा विस्तारका क्रममा सोलखुडुको सल्लेरी, कञ्चनपुरको दोधारा चाँदनी र खोटाडको दिक्षेलमा शाखा सञ्चालन गरेको जनाएको हो। सोलुखुदुकुण्ड नगरपालिकाका मेयर नाम्मेल जाडु शेर्पाले, दोधारा चाँदनी शाखाको महाकाली नगरपालिकाका मेयर वीरबहादुर सुनारले र दिक्षेल शाखाको रूपाकोट मध्युवागढी नगरपालिकाका मेयर दीपनारायण रिजाले उद्घाटन गरेका हुन्।

नयाँ शाखाबाट सम्पूर्ण आधुनिक बैंकिङ सुविधा उपलब्ध हुने बैंकले जनाएको छ। हाल बैंकले २१८ शाखा कार्यालय, ३५६ एटिएम, ५८ एक्स्टेन्सन काउन्टर एवं ४९ शाखारहित बैंकिङ एकाइमार्फत बैंकिङ सेवा प्रदान गर्दै आएको छ।

● एलआईसी नेपालको अभिकर्ता राष्ट्रिय सम्मेलन

लाइफ इन्स्योरेन्स कपोरेशन (एलआईसी नेपाल) को अभिकर्ता, वजार प्रतिनिधि र एजेन्सी स्प्यानेजरको राष्ट्रिय सम्मेलन काठमाडौंमा भएको छ। २६ भदौदेखि सञ्चालित दुई दिने कार्यक्रममा उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्ने ११० एजेन्सी स्प्यानेजर र ४५० अभिकर्ता गरी ५६० जनासहभागी थिए।

कार्यक्रमका अवसरमा अभिकर्ताको क्षमता अभिवृद्धिका लागि भारतबाट आएका बीमा प्रशिक्षक विजयकुमार भाले विशेष प्रशिक्षणसमेत दिएका थिए। सम्मेलनको अवसरमा कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत एलपी दासले गत आबको व्यवसायिक समिक्षा गर्दै चालु आबका लागि तयार गरिएका योजनाबाट चर्चा गरेका थिए। कार्यक्रममा आब ०७५/७६ का उत्कृष्ट १० जना एजेन्सी स्प्यानेजर, प्रथम बीमाशुल्क आर्जनको

आधारमा उत्कृष्ट ३ अभिकर्ता बीमालेख बिक्री संख्याको आधारमा उत्कृष्ट ३ अभिकर्तालाई शिल्ड तथा प्रशंसापत्रबाट सम्मानितसमेत गरिएको थिए।

● हिमालयन बैंकलाई टिएफपी अवार्ड

हिमालयन बैंकले टिएफपी अवार्ड २०१९ लिडिङ पार्टनर बैंक इन नेपाल प्राप्त गरेको छ। द्रेड फाइनान्स कार्यक्रमन्तर्गत उच्चतम कारोबार गरेबापत अवार्ड प्रदान गरेको एशियाली विकास बैंकले बैंकलाई अवार्ड प्रदान गरेको बताइएको छ। हालै सिंगापुरमा आयोजित द्रेड फाइनान्स अवार्ड कार्यक्रममा बैंकका महाप्रबन्धक सुशील जोशी र मुख्य प्रबन्धक सतीशराज जोशीले अवार्ड ग्रहण गरेका हुन्।

● नेपाल टेलिकमको 'संविधान दिवस' अफर

नेपाल टेलिकमले 'संविधान दिवस' अफर सार्वजनिक गरेको छ। टेलिकमले संविधान दिवसका अवसरमा सम्पूर्ण ग्राहकको सुविधालाई ध्यानमा राखी १ सय रूपैयाँमा ३ जिबी डाटा प्याक याइने योजना सार्वजनिक गरेको हो।

अफरअन्तर्गत टेलिकमको डाटा प्याकेज लिएर निरन्तर तीन दिनसम्म प्रतिदिन एक जिबीका दरले जम्मा ३ जिबी डाटा प्रयोग गर्न सक्नेछ। योजना १ असोज १५ दिनसम्म लागू हुने बताइएको छ।

● राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकको शाखा डोल्पामा

राष्ट्रिय वाणिज्य बैंकले डोल्पामा डोल्पोबुद्ध गाउँपालिका-१, धोमा शाखा सञ्चालन गरेको छ। योसमेत गरी बैंकको शाखा २३८ पुगेको छ। उपप्रधान तथा रक्षामन्त्री ईश्वर पोखरेल र संघीय सासद जर्नादन शर्माले शाखाको उद्घाटन गरेका हुन्। नयाँ शाखाबाट सम्पूर्ण आधुनिक बैंकिङ सुविधा उपलब्ध हुने बैंकले जनाएको छ। बैंकले सहुलियतपूर्ण कर्जा प्राथमिकताका साथ लगानी गरिरहेको सो अवसरमा जानकारी दिइयो।

● सुबिसुको दसैंतिहार अफर

सुबिसु केबुलनेटले दसैंतिहार तथा छठ पर्वलाई मध्यनजर गर्दै मात्र १९ रूपैयाँमा इन्टरनेट वा विलयर टिभी सेवा प्रदान गर्ने भएको छ। प्याकेजन्तर्गत ग्रहाकले मात्र १९ रूपैयाँ (करसहित) मा एक महिनाका लागि ३० एविपिएस इन्टरनेट सेवा वा सोही मूल्यमा विलयर टिभी प्रिमियम प्याकेज प्राप्त गर्न सक्नेछन्। सथै, योजनान्तर्गत १९८ रूपैयाँ (करसहित) मा ग्राहकले इन्टरनेट र विलयर टिभी कब्बो प्याकेज सेवा प्राप्त गर्न सक्नेछन्, योजनामा २५ एविपिएस इन्टरनेट र विलयर टिभी प्रिमियम प्याकेज रहनेछ।

● खाल्टेमा सिटिजन्सको शाखारहित बैंकिङ सेवा

सिटिजन्स बैंकले देशका सर्वसुलभ रूपमा बैंकिङ सेवा पुऱ्याउने उद्देश्यका साथ सिन्धुलीको सुनकोटी गाउँपालिका खाल्टेमा शाखारहित बैंकिङ सेवा आरम्भ गरेको छ। सेवा सञ्चालनका लागि बैंकले स्थानीय व्यवसायी कीर्तिमान नेपालीलाई व्यावसायिक प्रतिनिधि नियुक्त गरेको जनाएको छ। शाखारहित बैंकिङ सेवाबाट निक्षेप संकलन, रकम भुक्तानी, कोष स्थानान्तरण, मोबाइल फोनको बिल भुक्तानी, उपर्योगी सेवाको रकम भुक्तानीलगायत सेवा उपलब्ध हुने बैंकले जनाएको छ।

बुलबुल पुनः प्रदर्शनमा आउने

ओस्कारमा छनोट भएको फिल्म 'बुलबुल' पुनः प्रदर्शनमा आउने भएको छ। दर्शकले फिल्म 'बुलबुल' चाहना राखेकाले फिल्म पुनः प्रदर्शन गर्न लागिएको निर्देशक विनोद पौडेलले जानकारी दिए। वितरकहरूसँग सलाह गरेपछि रिलिजको मिति तय हुने उनले बताए। फिल्म अस्करका लागि छनोट भएपछि छुटेका लागि एकपटक फेरि रिलिज गर्न लागिएको उनले बताए।

स्विस्तमा खडकाको मुख्य भूमिका रहेको फिल्म महिला ट्याम्पु चालकको विषयमा बनेको छ। 'बुलबुल' ले सार्क फिल्म फेस्टिवलमा अभिनेत्रीतर्फ क्रिटिक्स अवार्ड प्राप्त गर्न सफल भएको थिए। नेपालमा पनि फिल्मले निर्देशन र अभिनेत्री गरी दुई विद्यामा राष्ट्रिय अवार्ड पाएको थिए। बुलबुल पौडेलको निर्देशनमा डेव्यु फिल्म हो। यस अगाडि उनले साँघुरो फिल्मको कथा लेखेका थिए।

ओरपान हरस्कोप सार्वजनिक

चर्चित साहित्यकार भीष्मराज फुलाराव्वा लिखित उपन्यास 'दुहुरो कुण्डली' अंग्रेजी संस्करण 'ओरपान हरस्कोप'को गत शुक्रबार अनामनगरको मुल सडकमा 'फुलारा लिटरेचर फाउण्डेशन' नेपालको आयोजनामा पुस्तकको लोकार्पण गरिएको थिए।

बिमोचन कार्यक्रममा जेष्ठ नागरिक, बरिष्ठ पत्रकार तथा समाजसेवी भैरब रिसाल, बरिष्ठ व्यक्तित्वहरू मोहन बहादुर केसी, ईन्जिनियर दुर्गा वर्थी, स्वास्थ्यकर्मी प्रदिप रिमाल, बृत्तित्र सम्पादक मान बहादुर थापा, उपप्राधायक तथा समालोचक ज्ञाननिर्झर ज्ञाली, पुस्तक अनुवादक रिसी नौपाने, लगायत दर्जनी लघुप्रतिष्ठित व्यक्तित्वहरू तथा स्थाया सर्वानुवादको उपस्थिति रहेको थिए। उपस्थित बत्काहरूले नेपाली साहित्य इतिहासमा सम्भवत पहिले पटक मूल सडकबाटे पुस्तक भिमोचन भएकोमा नयाँ शैलिको प्रयोग र फरक जनसम्मुदायमा उदाहरणीय रहेको भन्ने युवा लेखक फुलारालाई धन्यवाद सहित बधाई ज्ञापन गराका थिए। कार्यक्रममा युवा उपन्यासकार तथा फुलारा लिटरेचर फाउण्डेशन नेपालका अध्यक्ष समेत रहेका भीष्मराज फुलाराले आफु बैंचेको समाज र समयलाई चित्रण गर्दै तीन वर्ष लगाएर उपन्यास तयार पारेको बताए। सामाजिक संवेदना स्थलीत तुँडै गएको आजको विश्व परिवेशमा उपन्यासले करुणा, दया मायैँ, सद्भाव र सहानुभूति जस्ता संवेदना उठान गरेर लेखेको हुनाले पाठकहरूलाई एकयोटी अवस्य पढेर प्रतिकृया द

अध्यक्षकै...

हुनाले जनता निराश बन्दै गएका छन्।

प्रधानमन्त्रीको गुह जिल्ला समेत रहेको दमक नगरपालिकाको उद्योग वाणिज्य संघको निर्वाचनमा सत्ताधारी दल र अन्य विपक्षी दलबीच उद्योग वाणिज्य संघको चुनावमा सत्ताधारी दल नराप्रोसँग पराजित भएको छ भने दोलखा जिल्लामा समेत निर्माण व्यवसायी संघको निर्वाचनमा सत्ताधारी दल पक्षीय उम्मेदवारहरूले नराप्रो पराजय भोग्नु परेको छ। त्यसैगरी हालै सम्पन्न भएको ट्रेकिङ एजेन्सीको निर्वाचनमा समेत सत्ताधारी दल समर्थकहरू प्यानाले हार चाहेका छन्। त्यतिमात्र होइन नेपाल कम्पनिट पार्टीका अध्यक्ष पुष्टकमल दाहालको गुह जिल्ला र निर्वाचन क्षेत्र समेत रहेको चितवनको भरतपुरा भएको निर्माण व्यवसायी संघको निर्वाचनमा अध्यक्ष दाहालको पारिवारिक सम्बन्ध भएका व्यक्ति निर्वाचनमा हारेका छन्। समरण होस अध्यक्ष दाहालकी पुत्री भरतपुर महानगरपालिकाकी मेयर रहेकी छिन्। भरतपुर महानगरपालिका नेपाल कम्पनिट पार्टीको राप्रो पकड रहेको बताइहरूद नेपालको उम्मेदवार चुनावमा पराजित भएपछि नेपालप्रित तरङ्ग उत्पन्न भएको छ।

सरकारले जनताको चाहनाअनुसार काम गर्न सकेको भए जनताले नेपाललाई चुनावमा पराजित गर्दैनथे होल। तर ओली सरकार

काम भन्दा बढी गफमा लागेको हुनाले नै अध्यक्ष दाहाल र गृहमन्त्रीकै जिल्लामा नेपालपाले निर्वाचनमा पराजित हुनु परेको छ। त्यसैगरी प्रधानमन्त्रीकै जिल्ला र निर्वाचन क्षेत्रमा समेत हार व्यहोग्नु परेको छ। दमक नगरपालिकामा प्रधानमन्त्री ओलीकै भतिजा मेयर रहेका छन् भतिजा नै मेयर रहेको उद्योग वाणिज्य संघको चुनावमा पार्टी समर्थकले नराप्रो पराजय भोग्नु परेपछि त्यस विषयमा प्रधानमन्त्रीले समेत चासो देखाएको उहाँ निकट स्नोतले दाबी गरेको छ।

पछिलो समयमा सरकारका काम कारबाहीले गर्दा जनतामात्र होइन नेपाल कम्पनिट पार्टीकै कार्यकर्ताहरू समेत सरकारसँग रुद्ध बन्दै गएका छन् भने अर्कोतिर पूर्व एमाले र पूर्व माओवादी बीचको सम्बन्धमा समेत कुनै सुधार नभएको र भावनात्मक एकता हुन नसकेकोहुनाले एकले अर्कोलाई घाट गर्ने प्रवृत्तिकै कारण उद्योग वाणिज्य संघ, टान, निर्माण व्यवसायी संघको चुनावमा नेपाल कम्पनिट पार्टी समर्थकहरूले नराप्रो पराजय परेको नेपालपाले नै बताउन थालेका छन्। दुई अध्यक्ष मध्येका एक प्रधानमन्त्री रहेका र अर्का अध्यक्षले जे पायो त्यही बोल्दै हिँडेकाले पनि नेपालपाले कार्यकर्ताहरूमा निराशा आएको छ। दुई पार्टी बीचको एकताले भावनात्मक एकता नपाएका अवस्थामा नेपालपाले नेतृत्वकै सरकारले जनताको पक्षमा राप्रो काम गर्न सक्ने सम्भावना देखिएको छैन।

आवश्यकता नै किन? संसदको बैठक नबसेका बेला पनि संसदीय समितिहरूको बैठक बस्न सक्छ त्यही समितिहरूले सरकारलाई निर्देशन दिन सक्छन्। ती निर्देशनहरूको पालना गर्न दायित्व सरकारको हो। यदि सरकारले गलत निर्णय गर्दा संसदीय समितिहरूले त्यसलाई रोक्न नसकेको खण्डमा सरकार तानाशाही र अधिनायकावादतर्फ उन्मुख हुने खतरा रहेकाले नै संसदीय समितिहरूको निर्देशन पालना गर्नुपर्ने दायित्व सरकारको हो भनिएको हो। सरकारले मीनी संसद भनिने संसदीय समितिहरूको निर्णयको पालना गर्दैन भने त्यस्तो मिनि संसद भनिने संसदीय समितिहरूको औचित्य के? विश्वव्यापी सिद्धान्त अनुसार संसद चल्पुर्दछ। सभामुख्यले कुनै पक्षको पक्ष नलिएर च्वतन्त्र भूमिका निभाउनु पर्नेमा सभामुख्य नै सरकारी पक्ष भएजस्तो गरेर सरकारका गलत निर्णयहरू र कार्यहरूलाई नियन्त्रण होइन निराशा आत्म गर्न सांसदहरू र संसदीय समितिहरूले निर्णयहरू र कार्यहरूलाई नियन्त्रण गर्नुपर्दछ त्यो विश्वव्यापी सिद्धान्त नै हो।

सरकारले गल्लीको बाटो लिएको खण्डमा त्यसलाई रोक्न सक्ने अभ्यास विश्वभरमै बढेको छ। त्यो अभ्यास हालै बेलायतमा भएको छ। यदि सरकारले गलत निर्णय गर्दै भने त्यस्लाई संसदले रोक्न सक्दैन भने त्यस्तो संसदको

साल्ट...

निर्देशन अनुसार राप्रो काम गरिरहेको भन्दै नुनको विक्रि वितरण अन्य वा निजी क्षेत्रलाई दिएको भनेमा कुनै सत्यता नभएको भन्दै सञ्चार माध्यमले अनावश्यक हल्ला चलाएका आरोप समेत लगाएका थिए।

अहिले साल्टले नुनलगायत चीनी ग्यास, चामल, दाल, मसमसला, कागजलाग्यतका अन्य खाद्य सामाग्रीहरूको विक्रि वितरण गर्दै आएको छ भने अब उसले खाने तेल समेत विक्रि वितरण गर्ने ५७औं वार्षिक उत्सवका उपलक्ष्यमा साल्टकी प्रमुख कार्यकारी अधिकृत उर्मिला श्रेष्ठले जानकारी दिएकी छिन्। प्रमुख

कार्यकारी अधिकृत श्रेष्ठको अनुसार साल्टले आफैनै पहलमा क्षेत्रहरूको हितका लागि मलको आयात गरी विक्रि वितरण गरिएको र मुलुकका ७७ वटै जिल्लामा आयोडिनयुक्त नुनको सर्वसुलभ रुपमा विक्रि वितरण गरी नेपाली जनतालाई लुलो लंगडो बनाउनबाट जोगाउन सकेको भन्दै अहिले भण्डै १४ प्रतिशत नेपाली जनताले आयोडिनयुक्त नुनको उपयोग गरिरहेको विभिन्न अध्ययनले देखाएको बताएकी छिन्। सो समारोहमा साल्टले विभिन्न क्षेत्रका व्यक्तिहरू र साल्टकै कर्मचारीलगायत उनीहरूको परिवारका छोर छोरीहरूलाई पुरस्कार समेत प्रदान गरेको थियो।

www.yetiairlines.com

Celebrating our Past and Spearheading the Future

Yeti Airlines Domestic Pvt. Ltd., Tilganga, Kathmandu Nepal
Tel: +977-1-4465888, Email: reservations@yetiairlines.com

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

सम्पादक/प्रकाशक : देवेन्द्र चुडाल। कार्यालय : बुद्धनगर, काठमाडौं। फोन : ८७०२९५५०९५, मो. : ९८४९४४८८८५। ईमेल : abhiyanweekly40@gmail.com। मुद्रण : सुनगाथा प्रिन्टिंग प्रेस, बागबजार

चतुरो...

स्तन हुन्छ, तर उ उडन सक्छ, त्यसैले उसले आफ्नो स्वार्थ अनुसार पक्षीको बथानमा पुगेर आपू घंडी भएको भन्दै उडन सक्छु भद्रह भने स्तनधारी पशुमा गरेर आपू स्तनधारी भएकाले आपूर्णग स्तन रहेको बताउँदै हिँद्छ। त्यही कारण उसलाई न पक्षीले पत्तार्जित न त स्तनधारी पशुले नै त्यसै कारण ठुक्का भुणिडैर बस्दछ। अहिले समाजादी पार्टीको हालत पनि त्यसै भएको छ। सत्तापक्षमा बसेर सुख सुविधा लिने मन्त्री बने तर संविधानलाई स्वीकार नगर्ने। अनि जनतामा गरेर संविधानको विरोध गर्ने? समाजादी पार्टीको यो सिद्धान्तलाई न त सत्तापक्षले स्वीकार गर्ने। अनि जनतामा गरेर संविधानको विरोध गर्ने? समाजादी पार्टीको यो सिद्धान्तलाई न त सत्तापक्षले स्वीकार गर्ने।

समाजादी पार्टीको हालतमा पुगेर आपूर्णग स्तन रहेको बताउँदै हिँद्छ। त्यसैले पक्षीले पत्तार्जित न त स्तनधारी पशुले नै त्यसै कारण ठुक्का भुणिडैर बस्दछ। अहिले समाजादी पार्टीको हालत पनि त्यसै भएको छ। सत्तापक्षमा बसेर सुख सुविधा लिने मन्त्री बने तर संविधानलाई स्वीकार नगर्ने। अनि जनतामा गरेर संविधानको विरोध गर्ने? समाजादी पार्टीको यो सिद्धान्तलाई न त सत्तापक्षले स्वीकार गर्ने।

हार्दिक बधाई

प्रेस काउन्सिल नेपालका कार्यबाहक अध्यक्ष एवं हाप्रा परममित्र किशोर श्रेष्ठ विश्व प्रेस काउन्सिलको महासचिव जस्तो गरिमामय पदमा सर्वसम्मत निर्वाचित हुनुभएकोमा हार्दिक बधाई। नेपाली पत्रकार विश्व प्रेस काउन्सिलको महासचिवजस्तो गरिमामय पदमा निर्वाचित हुन भनेको नेपाल र नेपाली जनताको लागि हर्षको कुरा हो। नेपाली प्रेस जगत् पनि अब विस्तारै विश्वमा चिनिँदै गएको श्रेष्ठ महासचिव जस्तो पदमा पुग्नुले नै प्रमाणित गरेको छ। यस सुखद अवसरपा हामी पुनः महासचिव श्रेष्ठलाई **हार्दिक बधाई दिई** कार्यकालको सफलताको कामगा गर्दछौं।

देवेन्द्र चुडाल

सम्पादक/प्रकाशक तथा

अभियान साप्ताहिक

बागबजार, काठमाडौं

देवेन्द्र चुडाल

अध्यक्ष तथा

पत्रपत्रिका अधिकार मञ्च

बागबजार, काठमाडौं

संविधान दिवस
तथा राष्ट्रिय दिवस
हर्षोल्लासका साथ
मनाउँ। घर घरमा
राष्ट्रिय भण्डा फहराउँ।

नेपाल सरकार

सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रालय

सूचना तथा प्रसारण विभाग

Yeti Airlines
You come first